

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3253/2020. (VII. 1.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.603/2018/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) „26. § (2) bekezdése” alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben kérte a Kúria Bfv.I.603/2018/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását, és a Kecskeméti Törvényszék 1.B.213/2014/213. számú, valamint a Szegedi Ítéltábla Bf.II.788/2016/19. számú ítéletére kiterjedő hatállyal történő megsemmisítését, és egyúttal az Abtv. 61. § (1) bekezdése alapján indítványozta a támadott bírói döntések végrehajtásának a felfüggesztését is.
- [2] 1.1. A megelőző bírósági eljárásban az indítványozó IX. rendű vádlottként vett részt.
- [3] A Kecskeméti Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) 1.B.213/2014/213. számú – 2016. január 26-án kelt – ítéletével az indítványozót bűnösnek mondta ki társtettesként, folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés bűntettében [Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 376. § (1) és (4) bekezdés *a*) pont] és két rendbeli, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), ezért őt – halmazati büntetésül – ötszáz napi tétel, napi tételenként 1 000 Ft, összesen 500 000 forint pénzbüntetésre ítélte, melybe a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításával 51 000 Ft-ot megfizettetnek tekintett, míg a fennmaradó 449 000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni. Kötelezte továbbá – más terhelttársaival egyetemlegesen –, illetve részben önállóan kártérítés és eljárási illeték megfizetésére.
- [4] Az elsőfokú bíróság az indítványozót ötrendbeli, a Btk. 345. §-a szerinti folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vád alól felmentette.
- [5] A Szegedi Ítéltábla (a továbbiakban: másodfokú bíróság) a Bf.II.788/2016/19. számú ítéletével az elsőfokú határozatot az indítványozó tekintetében megváltoztatta: az indítványozó közbizalom elleni bűncselekményeit négyrendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősítette, a vele szemben kiszabott büntetést egy év hat hónap szabadságvesztésre súlyosította, melynek végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg, és annak végrehajtását három év próbaidőre felfüggesztette. Beszámította az indítványozó által előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett arról, hogy az indítványozó a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.
- [6] A másodfokú bíróság az indítványozót három rendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 276. §] miatt emelt vád alól tekintette felmentettnek. Módosította továbbá az indítványozó által egyetemlegesen, valamint önállóan fizetendő kártérítés, eljárási illeték és bűnügyi költség összegét.
- [7] Egyebekben a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet az indítványozó vonatkozásában helybenhagyta.
- [8] Az indítványozó a jogerős döntés ellen a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 416. § (1) bekezdés *b*) pontjára hivatkozással felülvizsgálati indítványt terjesztett elő.
- [9] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a 2018. július 1-jén hatályba lépett büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) alapján vizsgálta. Rámutatott, hogy a felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amelyre kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen meghatározott okok alapján van lehetőség, ezen belül az (1) bekezdés *a*)–*c*) pontja szerinti büntető anyagi jogi szabálysértések, avagy a (2) bekezdés *a*)–*e*) pontja szerinti eljárási szabálysértések esetén. A Kúria – utalva az egységesen követett bírói gyakorlatra – rámutatott arra is, hogy

a felülvizsgálat során a jogerős határozat tényállásának megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható (BH2004.102.), mint ahogy nem képezheti felülvizsgálat tárgyát az sem, hogy a bíróságok a büntetés kiszabása során az enyhítő és súlyosító körülményeket miként vették figyelembe (BH2005.337.). A Kúria utalt arra is, hogy annak vizsgálata sem lehet felülvizsgálat tárgya, hogy megnyílt-e a harmadfokú eljárás lehetősége. Ehhez mérten a Kúria megállapította, hogy az indítványozó a felülvizsgálati indítványában részben a jogerős ítéletben megállapított tényállás megalapozottságát és a bizonyítékok értékelését támadta, részben pedig az enyhítő és a súlyosító körülmények mérlegelését vitatta. Utalt arra is, hogy az indítványozó tévesen hivatkozott arra is, hogy vonatkozásában megnyílt volna a harmadfokú eljárás lehetősége. Erre tekintettel a Kúria az indítványt – mint törvényben kizártat – a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

- [10] 1.2. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria végzése és a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkén keresztül a törvényes és pártatlan bíróhoz való jogot, valamint a jogorvoslathoz való jogot. Hivatkozott továbbá az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére is.
- [11] Az indítványozó utalt arra is, hogy az alkotmányjogi panaszát a jogerős ítélet kézhezvételét követő törvényes határidőn belül – 2017. december 19-én – már benyújtotta, azonban akkor azt a választ kapta, hogy „alkotmányjogi panasz indítvánnyal – a Kúriához a másodfokú ítélet kézhezvételét követően benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáig – az Alkotmánybíróság nem tud érdemben foglalkozni”.
- [12] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [13] 2.1. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényi feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésén alapuló törvényi feltételeinek csak részben tesz eleget.
- [14] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt utal arra, hogy az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pontja alapján a határozott kérelem feltétele, hogy az indítványozó megjelölje azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Abtv. 26. § (2) bekezdését jelölte meg, az Alkotmánybíróság ugyanakkor – annak tartalma alapján – az Abtv. 27. §-a alapján vizsgálta az indítvány befogadhatóságát, tekintettel arra, hogy az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontját is megjelölte, illetve az indítvány tartalma alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz a megjelölt bírói döntések alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányul.
- [15] Az Alkotmánybíróság a határozott kérelem további feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy az indítványozó a jogorvoslathoz való jog sérelmét [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] pusztán állította, azonban a panasz nem tartalmazza „az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], illetve az „indítványban foglalt kérelem részletes indokolását” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem alkalmas az indítvány az érdemi elbírálásra, ha megjelöli ugyan az Alaptörvénynek azt a rendelkezését, amelyet sérülni vél, de nem indokolja meg – nem tartalmaz részletes érvelést arra vonatkozóan –, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes a bírói döntés [3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]].
- [16] 2.2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának a törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont, 52. § (1b) bekezdés b) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek is csak részben tesz eleget, ugyanis a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén [3314/2017. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [15], [25]] – lehet alapítani. Az indítványozó ugyanakkor nem ebben az összefüggésben állította a jogbiztonság sérelmét.
- [17] 3. Az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasznak a bírói döntések közül csak a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező döntések ellen van helye [például 3090/2014. (IV. 1.) AB

végzés, Indokolás [22]; 3131/2017. (V. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3279/2017. (XI. 2.) AB végzés, Indokolás [7]; 3168/2018. (V. 18.) AB végzés, Indokolás [38]–[41]}.

- [18] 3.1. A bírósági eljárást – egyéb határozattal – befejező bírói döntések minősítése során az Alkotmánybíróság a panasz alapjául szolgáló bírósági eljárást (vagy annak valamelyik szakaszát) szabályozó törvényi rendelkezéseket veszi alapul. Az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati indítványt – mint törvényben kizártat – elutasító végzését eljárást befejező bírói döntésnek tekinti, amely az Abtv. 27. §-án alapuló törvényi feltételek alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható.
- [19] A jelen ügyben ugyanakkor az indítványozó a Kúria döntésének alaptörvény-ellenességére önállóan nem hivatkozott, hanem az eljárás egészét kifogásolta. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint ugyanakkor „[a]z, hogy az indítványozó az Alaptörvényben biztosított jog sérelme kapcsán – egyebek mellett – az eljárás egészét illető törvényességi kifogásokat is tett, a Kúria érdemi elbírálást nem tartalmazó végzésének alkotmányossági vizsgálatát nem alapozza meg” {3269/2016. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [17]; 3214/2018. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [8]}. A felülvizsgálati indítványt jogszabályban foglalt kizáró ok alapján elutasító kúriai döntés érdemi alkotmánybírósági vizsgálatára az Abtv. 27. § szerinti eljárásban akkor van lehetőség, „ha az indítványozó kifejezetten az elutasító döntés alapjául szolgáló kizáró oknak a bíróság általi – Alaptörvényben biztosított jogát sértő – értelmezését kifogásolja” {3368/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [20] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy az indítványozó a felülvizsgálati indítványt elutasító kúriai döntés vonatkozásában kifejezett alaptörvény-ellenességre nem hivatkozott, ezen bírói döntés alaptörvény-ellenességét az első- és másodfokú eljárást érintő alkotmányossági kifogásokkal összefüggésben állította. Erre tekintettel – az Alkotmánybíróság fentiekben hivatkozott gyakorlata alapján – a Kúria döntésének érdemi vizsgálatának nem volt helye.
- [21] Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett vizsgálnia, hogy a kúriai döntésen keresztül a megelőző eljárás egésze, illetve a jogerős ítélet állított alaptörvény-ellenessége felülvizsgálható-e.
- [22] 3.2. Az Ügyrend 32. § (4) bekezdése alapján „[h]a a jogerős döntést megtámadó alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a Kúria folyamatban lévő eljárására tekintettel visszautasította, majd a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt elutasító döntést hozott a hiánypótlás vagy kiegészítés elmaradása, vagy a felülvizsgálatra nyitva álló határidő indítványozó általi elmulasztása miatt, vagy azért, mert a felülvizsgálat kizárt, akkor a Kúria ezen döntését az Abtv. 26. § (1) bekezdése vagy 27. §-a alapján megtámadó – és az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül benyújtott – alkotmányjogi panaszt, amennyiben az a jogerős döntésre is kiterjed, nem lehet elkésettnek tekinteni e határozat vonatkozásában.”
- [23] Az alkotmányjogi panasz alapján lefolytatott alkotmányossági felülvizsgálat keretében tehát a Kúria elutasító (nem érdemi) döntésén keresztül a korábban alkotmányjogi panasszal megtámadott, de a felülvizsgálati eljárás miatt érdemben nem vizsgált jogerős döntés is felülvizsgálható, a korábbi – határidőben benyújtott – alkotmányjogi panaszba foglalt kérelemnek megfelelően (lásd: 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről, a továbbiakban: Tü. állásfoglalás).
- [24] Az adott esetben kétségtelenül megállapítható, hogy az indítványozó korábban a jogerős ítélet ellen alkotmányjogi panaszt benyújtott. Az Alkotmánybíróság ezt a panaszt IV/2266/2017. szám alatt nyilvántartásba vette. Ebben az eljárásban az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozót, hogy az alkotmányjogi panasz a törvényi feltételeknek nem felel meg, mivel a 2017. november 28-án benyújtott felülvizsgálati indítványa folytán a felülvizsgálati eljárás folyamatban van, így az Ügyrend 32. § (3) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálására nincs lehetőség”.
- [25] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megállapította azt is, hogy a IV/2266/2017. számú eljárásban az indítványozó a jogerős ítélet elleni alkotmányjogi panaszát – közvetlenül az Alkotmánybíróságnak címezve – 2017. december 20-án adta postára, és azt az Alkotmánybíróságon 2017. december 21-én iktatták. Az elsőfokú bíróság tájékoztatása szerint az indítványozó részére a jogerős ítéletet 2017. október 18-án kézbesítették. Erre tekintettel megállapítható, hogy az indítványozó a jogerős ítélet ellen benyújtott alkotmányjogi panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében megállapított 60 napos törvényes határidőn túl – a 63. napon – nyújtotta be.
- [26] Az Ügyrend 32. § (4) bekezdésének hivatkozott rendelkezése, és a Tü. állásfoglalásban foglalt értelmezése értelmében a jogerős ítélet a korábban határidőben benyújtott alkotmányjogi panasz keretei között vizsgálható. Tekintettel arra, hogy az indítványozó a jogerős ítéletet elleni alkotmányjogi panaszát a törvényes határidőn túl

nyújtotta be, az Alkotmánybíróság a felülvizsgálati indítványt elutasító döntésén keresztül a jelen eljárásban a jogerős ítélet alaptörvény-ellenességét nem vizsgálhatta.

- [27] 4. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában foglalt követelményeknek, részben pedig az Abtv. 27. §-ában írt befogadási kritériumoknak. Erre tekintettel az indítványt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja és 32. § (4) bekezdése alapján, visszautasította.
- [28] Az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel az Alkotmánybíróságnak nem kellett döntenie az indítványozónak a támadott bírói döntések végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kérelme [Abtv. 61. § (1) bekezdés] tárgyában.

Budapest, 2020. június 9.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1791/2018.

